

Een windturbine in Woolde heeft bij de gemeente Hengelo een streepje voor omdat er weinig mensen wonen. Maar wat zijn de gevolgen voor de vogels in het naburige retentiegebied? “Je moet dit met fatsoen bekijken.”

Bedreigen windturbines in Woolde het vogelparadijs?

Opeens kijkt Peter van den Akker omhoog. “Hoor je dat?”, vraagt hij en ter verduidelijking doet hij het ‘hinnikend geluid’ van een dodaars na. De watervogel is uit het zicht maar even verderop, aan de rand van een plas, spot de vogelkenner met een verrekijker een aantal brandganzen en een paar zilverreigers. Even later scheert er een ijsvogel over het water. Afgezien van het voorbijrazende verkeer op de naastgelegen snelwegen A1 en A35 is het retentiegebied Woolde een oase van rust. Wandelaars zijn niet welkom; wel is er aan de rand een speciale vogelkijkhut. Vogels en grazende schapen en koeien hebben het rijk alleen. Het is een neveneffect van het overstromingsgebied dat pieken in de waterafvoer

opvangt zodat overlast in stedelijk gebied wordt voorkomen en er bij droogte voldoende water is voor de landbouwgronden. In totaal kan het 200 miljoen liter water bergen.

Moerasgebied

“Dit is wel een bijzonder gebied”, zegt Van den Akker, lid van

de Twentse vogelwerkgroep. De werkgroep, die zich bezighoudt met onder meer waarnemingen, voorlichting en excursies, was begin deze eeuw nauw betrokken bij de inrichting. Stichting Twickel en het waterschap Vechtstromen hebben zoveel mogelijk getracht het oorspronkelijke beekdallandschap terug te brengen. Aan weerszijden van de Woolderbinnenbeek liggen, op verschillende hoogtes, graslanden, moerassige stukken en delen met riet. Ook is er een klein bosgebied. “Dit is een soort tegenhanger voor gebieden die kampen met droogte, dat maakt het bijzonder.” De zanderige vlakte uit de beginfase heeft zich ontwikkeld tot een natte enclave, met broed- en watervogels die elders niet veel voorkomen. Als voorbeeld noemt Van den Akker de rietzanger en de snor. “Nergens in Twente vind je de snor. Dan moet je naar de Weerribben of de Wieden.” Ook de aanwezigheid van de waterral en slobbeend noemt hij bijzonder.

Uit inventarisaties en tellingen blijkt dat het gebied bevolkt wordt door zo’n 140 vogelsoorten, waarvan zo’n vijftig broedvogelsoorten. De vraag is of de vogelstand negatief beïnvloed wordt als in Woolde één of twee windturbine(s) met een tiphoogte van 210 meter worden gebouwd. Het gebied is volgens de gemeente Hengelo ‘bij uitstek geschikt’ als locatie voor

Peter van den Akker:
“Dit is een bijzonder gebied”.

de grootschalige opwekking van zonne- en windenergie. In de oksel van de snelwegen A1 en A35 wonen relatief weinig mensen en is er aansluiting met de aanwezige infrastructuur. Woolde is één van de vijf 'zoeklocaties'. Hier kunnen volgens het college van B&W twee windturbines komen; één pal naast het retentiegebied en één nabij de spoorlijn Hengelo-Borne. Daarnaast zijn er twee locaties op het naburige bedrijventerrein Westermaat in beeld en één op industriegebied Twentekanaal-Zuid.

Draaiende wieken

Onderzoeksbureau Bosch & Van Rijn heeft de zoekgebieden onder de loep genomen en onder meer gekeken naar de milieueffecten. Woolde heeft hogere natuurwaarden dan Westermaat en Twentekanaal-Zuid, maar alle drie liggen op afstand van relevante Natura 2000-gebieden. Ook hebben windturbines in Woolde geen effect op het Natuurnetwerk Nederland (de vroegere EHS). Wel kunnen ze verstorend werken voor met name vogels, met een verlies aan leefgebied tot

gevolg. Ook kunnen vogels en vleermuizen sterven doordat ze tegen draaiende wieken aanvliegen. Als er een besluit wordt genomen over de locaties voor windturbines, moet er nader onderzoek gedaan worden naar de aanwezige vleermuis- en vogelsoorten zodat een schatting kan worden gemaakt van het aantal slachtoffers per soort.

Vogelkenner Peter Van den Akker maakt zich geen grote zorgen over een mogelijke verstoring. "Van veel dingen die mensen als storend beschouwen, trekken vogels zich niets aan. Als ergens veel voedsel zit, accepteren ze onrust." Hij is meer bezorgd over vogels die 'in de gehaktmolen' komen. Uit een vorig jaar gepubliceerd onderzoek van de Wageningen Universiteit blijkt dat de gevolgen van aanvaringen voor vogelpopulaties, zoals spreeuw, grutto, lepelaar en kiekendief, groot kunnen zijn. 1 procent extra sterfte door windmolens kan leiden tot een afname van 2 tot 24% van de populatie na tien jaar. Van den Akker pleit er daarom voor de vogelsterfte

in breed perspectief te bekijken. "Ook al sneuvelen hier maar een paar vogels; als in ons land veel windmolens worden gebouwd, kan alles bij elkaar opgeteld een vogelpopulatie wel degelijk bedreigd worden."

Morele kwestie

De Hengelose gemeenteraad neemt, na kennisneming van reacties vanuit de bevolking, eind dit jaar een besluit. Van den Akker noemt het 'een lastige discussie'. "We willen met ons allen iets doen aan het klimaat maar als iedereen zich tegen windmolens verzet, komt er niets van de duurzaamheidsdoelstellingen terecht." Als hij het in Hengelo voor het zeggen had, zou hij kiezen voor windturbines op Westermaat of bij het Twentekanaal. "Het is ook een morele kwestie. Je moet dit met fatsoen bekijken. Dit gebied is te waardevol, ook al is het geen Natura 2000."

Dit gezegd hebbende, trekt iets aan de horizon zijn aandacht. "Kijk, een krakeend." En de verreijkjer gaat weer voor de ogen.